

Brusel 9. prosince 2025
(OR. en)

16638/25

JAI 1887
COPEN 414
DROIPEN 163
CATS 82
FREMP 385

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	14959/25 + COR 1
Předmět:	Návrh závěrů Rady o vzorových ustanoveních hmotného trestního práva EU

Rada pro spravedlnost a vnitřní věci schválila na svém zasedání konaném ve dnech 8. a 9. prosince 2025 soubor závěrů Rady o „vzorových ustanoveních hmotného trestního práva EU“. Znění schválené Radou je uvedeno v příloze.

Závěry Rady o vzorových ustanoveních hmotného trestního práva EU

Rada připomíná své závěry z roku 2002 „o přístupu, který je třeba uplatňovat při sblížení sankcí“¹, z roku 2009 „o vzorových ustanoveních pro vedení jednání Rady v oblasti trestního práva“² a z roku 2024 nazvané „Budoucnost trestního práva EU: doporučení ohledně dalšího postupu“³ a opětovně opakuje, že uvedené závěry zohledňují v této záležitosti postoj Rady.

Rada zejména zdůrazňuje význam bodu 3 ve svých závěrech z roku 2002 a bodů 1–10 ve svých závěrech z roku 2009. Znovu opakuje, že je třeba zajistit soudržnost a soulad s *acquis* EU, pokud jde o opakující se ustanovení v různých aktech hmotného trestního práva EU, aby se usnadnilo provádění ustanovení EU ve vnitrostátním právu a jejich výklad, a to při současném zachování nezbytné flexibility. V této souvislosti se zdůrazňuje význam obecných zásad a vzorových ustanovení pro usnadnění legislativních jednání.

Rada připomíná, že v závěrech z roku 2009 byl potvrzen soubor vzorových ustanovení uvedených v příloze II závěrů, která „*by měla být vodítkem pro budoucí práci Rady na poli legislativních návrhů, jež mohou zahrnovat trestněprávní ustanovení*“.

Rada konstatuje, že v roce 2024 zahájila proces s cílem modernizovat a v případě potřeby rozšířit oblast působnosti vzorových ustanovení s ohledem na řadu trestněprávních aktů EU, které byly od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost v roce 2009 přijaty. Tento proces vedl k vypracování aktualizovaného souboru vzorových ustanovení, která byla předložena ve zprávě maďarského předsednictví v prosinci 2024. Bylo tak zdůrazněno, že budoucí legislativní akty týkající se hmotného trestního práva by se měly „*v co nejširší míře řídit přístupem nastíněným v těchto dohodnutých vzorových ustanoveních*“.

---

¹ Dokument 9141/02.

² Dokument 16542/1/09 REV2.

³ Dokument 10984/24.

S ohledem na výše uvedené považuje Rada za vhodné schválit následující aktualizovaná vzorová ustanovení. Zdůrazňuje, že vzorová ustanovení by neměla být pro spolunormotvůrce závazná, ale představují soubor nástrojů, z něhož si mohou spolunormotvůrci vybrat ustanovení, která považují za nezbytná k začlenění do legislativního aktu a jimiž se bude řídit práce Rady na jakémkoli budoucím návrhu aktu v oblasti hmotného trestního práva EU. Jejich účelem je určit standardní dohodnuté znění příslušných ustanovení, aby byla zajištěna konzistentnost, soudržnost a účinnost napříč legislativními akty. Nemají žádný dopad na výsady Komise nebo spolunormotvůrců vyplývající ze Smluv ani nepředjímají postoj Rady k případnému začlenění zvláštního ustanovení založeného na těchto závěrech Rady do zvláštního legislativního aktu. Závorky a kurzíva označují ustanovení, která by (podle názoru Rady) vyžadovala obzvláště silné odůvodnění (s ohledem na konkrétní okolnosti), aby mohla být v konkrétním legislativním aktu použita. Během příslušných jednání by měla být rovněž zvažena nutnost zapracovat jakékoli další ustanovení nebo prvek.

Rada vyzývá Evropský parlament a Komisi, aby vzaly vzorová ustanovení na vědomí a nadále se účastnily strukturovaného interinstitucionálního dialogu s cílem vymezit společná vzorová ustanovení.

VZOROVÁ USTANOVENÍ PRO TRESTNÍ PRÁVO EU

A. TRESTNÉ ČINY

Členské státy zajistí, aby následující jednání představovala trestný čin, pokud jsou spáchána úmyslně.

B. NÁVOD, POMOC A POKUS

1. Členské státy zajistí, aby návod ke spáchání úmyslného trestného činu uvedeného v [článku (článcích) ...] a pomoc ke spáchání tohoto trestného činu bylo možné trestat jako trestný čin.
2. Členské státy zajistí, aby pokus o spáchání úmyslného trestného činu uvedeného v [článku (článcích) ...] bylo možné trestat jako trestný čin.

C. SANKCE UKLÁDANÉ FYZICKÝM OSOBÁM

1. Členské státy zajistí, aby fyzické osobě, která spáchá trestný čin uvedený v [článku (článcích)...], bylo možné uložit účinné, přiměřené a odrazující trestní sankce.
2. Členské státy zajistí, aby za trestné činy uvedené v [článku (článcích)...] bylo možné uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně [jeden/dva/pět/deset] [rok/roky/let].
- [3. *Členské státy zajistí, aby se na fyzické osoby, jež spáchaly trestné činy, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články)...], mohly vztahovat jiné sankce nebo opatření trestní nebo jiné povahy, jež mohou zahrnovat:*
  - a) *povinnost:*
    - i) .... ; nebo
    - ii) ...;

- b) *pokuty, jež jsou přiměřené závažnosti jednání;*
- c) *zákaz přístupu k veřejnému financování, včetně veřejných zakázek, grantů, koncesí a licencí;*
- d) *zákaz vykonávat v rámci právnické osoby vedoucí funkci stejného typu, jaké bylo využito ke spáchání trestného činu;*
- e) *odejmutí povolení a oprávnění k výkonu činností, které vedly ke spáchání trestného činu.]*

D. PŘITĚŽUJÍCÍ [A POLEHČUJÍCÍ] OKOLNOSTI

1. Přitěžující okolnosti⁴

V rozsahu, v jakém nejsou následující okolnosti součástí skutkové podstaty trestných činů, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články) ...], členské státy zajistí, aby v souvislosti s trestnými činy, na něž se vztahuje (vztahují) [příslušný (příslušné) článek (články) ...], mohla být v souladu s vnitrostátními právními předpisy za přitěžující okolnost považována jedna nebo více z těchto okolností:

a)....;

b)....

---

⁴ Součástí těchto vzorových ustanovení je rovněž tento vzorový bod odůvodnění: „Členské státy by měly zajistit, aby alespoň jedna z přitěžujících [*a polehčujících*] okolností stanovených v této směrnici byla stanovena jako možná přitěžující [*nebo polehčující*] okolnost v souladu s použitelnými pravidly jejich právního systému.“

[2. *Polehčující okolnosti*

Členské státy zajistí, aby v souvislosti s trestnými činy, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články) ...], mohla být za polehčující okolnost v souladu s vnitrostátními právními předpisy považována jedna nebo více z těchto okolností:

a) ...;

b) ...]

E. ODPOVĚDNOST PRÁVNICKÝCH OSOB

1. Členské státy zajistí, aby právnické osoby mohly být činěny odpovědnými za trestné činy, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články)...], pokud tyto trestné činy ve prospěch těchto právnických osob spáchá fyzická osoba, jež v dané právnické osobě působí ve vedoucí funkci a jež jedná samostatně nebo jako člen orgánu této právnické osoby na základě (dále jen „osoba ve vedoucím postavení“):

a) oprávnění zastupovat tuto právnickou osobu;

b) pravomoci přijímat jménem této právnické osoby rozhodnutí nebo

c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci této právnické osoby.

[2. *Členské státy zajistí, aby právnické osoby mohly být činěny odpovědnými za trestné činy, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články)...], pokud nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany osoby ve vedoucím postavení umožnil spáchání trestného činu, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články)...], ve prospěch této právnické osoby fyzickou osobou jí podřízenou.]*

3. Odpovědnost právnických osob podle odstavce 1 [nebo 2] tohoto článku nevylučuje vedení trestního řízení proti fyzickým osobám, které jsou pachateli, návodci či pomocníky u trestných činů, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články) ...].

F. SANKCE UKLÁDANÉ PRÁVNICKÝM OSOBÁM

1. Členské státy zajistí, aby právnické osobě, která byla shledána odpovědnou za trestný čin podle [článku ...], bylo možné uložit účinné, přiměřené a odrazující sankce nebo opatření trestní nebo jiné povahy.
2. Účinné, přiměřené a odrazující trestní nebo jiné sankce nebo opatření zahrnují pokuty trestní nebo jiné povahy a mohou zahrnovat další trestní nebo jiné sankce nebo opatření, například:
  - a) zbavení oprávnění pobírat veřejné výhody nebo podpory;
  - b) zákaz přístupu k veřejnému financování, včetně zadávacích řízení, grantů a koncesí;
  - c) zákaz provozování obchodní činnosti;
  - d) odejmutí povolení a oprávnění k výkonu činností, které vedly ke spáchání trestného činu;
  - e) uložení soudního dohledu;
  - f) zrušení rozhodnutím soudu;
  - g) uzavření provozoven užitých pro spáchání trestného činu;
  - h) existuje-li na tom veřejný zájem, zveřejnění celého soudního rozhodnutí nebo jeho části, které se týká spáchaného trestného činu a uložených sankcí nebo opatření, aniž jsou dotčena pravidla ochrany soukromí a osobních údajů.

- [3. Členské státy zajistí, aby v případě, že je právnická osoba shledána odpovědnou podle čl. E odst. 1 za trestné činy, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články)...], bylo možné za ně uložit pokuty trestní nebo jiné povahy. Výše takových pokut je přiměřená závažnosti jednání a individuální a finanční situaci dotčené právnické osoby a dalším okolnostem týkajícím se této osoby. Členské státy zajistí, aby horní hranice těchto pokut nebyla nižší než:
- a) v případě trestných činů, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články) ...],
    - i) [5 %] celkového celosvětového obratu právnické osoby buď za hospodářský rok předcházející roku, v němž byl trestný čin spáchán, nebo za hospodářský rok předcházející rozhodnutí o uložení pokuty nebo případně
    - ii) částka odpovídající [maximálně 40 000 000] EUR;
  - b) v případě trestných činů, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články) ...],
    - i) [1/3 %] celkového celosvětového obratu právnické osoby buď za hospodářský rok předcházející roku, v němž byl trestný čin spáchán, nebo za hospodářský rok předcházející rozhodnutí o uložení pokuty nebo případně
    - ii) částka odpovídající [8/24 milionům] EUR.⁵
4. Členské státy mohou stanovit pravidla pro případy, kdy výši pokuty nelze určit na základě celkového celosvětového obratu dotčené právnické osoby za hospodářský rok předcházející roku, v jehož průběhu byl daný trestný čin spáchán, ani za hospodářský rok předcházející roku, v němž došlo k rozhodnutí o uložení pokuty.]

---

⁵ Prahové hodnoty by měly být přiměřené výši sankcí pro fyzické osoby stanovených ve zvláštním legislativním aktu a měly by zohledňovat alternativní prahové hodnoty přijaté ve směrnici (EU) 2024/1203 o trestněprávní ochraně životního prostředí a ve směrnici (EU) 2024/1226 o vymezení trestných činů a sankcí za porušení omezujících opatření Unie.

G. SOUDNÍ PŘÍSLUŠNOST

1. Každý členský stát stanoví svou soudní příslušnost ve vztahu k trestným činům, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články) ...], pokud:
  - a) byl trestný čin spáchán zcela nebo zčásti na jeho území;
  - b) byl trestný čin spáchán na palubě lodi plující pod jeho vlajkou nebo na palubě letadla registrovaného v tomto členském státě nebo
  - c) pachatel je jeho státním příslušníkem.

2. Členský stát vyrozumí Komisi, rozhodne-li se rozšířit svou soudní příslušnost ve vztahu k jednomu nebo více trestným činům, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články) ...] a které byly spáchány mimo jeho území, v případech, kdy:
  - a) pachatel trestného činu má obvyklé bydliště na jeho území;
  - b) je trestný čin spáchán ve prospěch právnické osoby usazené na jeho území;
  - c) je trestný čin spáchán proti jedné nebo více osobám, které jsou jeho státními příslušníky nebo mají v tomto členském státě obvyklé bydliště nebo

[(...)].

- [3. *V případech, na něž se vztahuje odst. 1 písm. [...], členské státy zajistí, aby výkon jejich působnosti nebyl podmíněn tím, že stíhání může být zahájeno pouze na základě stížnosti podané obětí v místě, kde byl trestný čin spáchán, nebo na základě oznámení státu, na jehož území byl trestný čin spáchán.*]

H. PROMLČECÍ DOBY⁶

1. V zájmu účinného boje proti trestným činům, na něž se vztahují články [...], stanoví členské státy promlčecí dobu [, jež odpovídá závažnosti daného trestného činu,] dostatečně dlouhou, počítáno od spáchání trestného činu, aby mohly být dané trestné činy účinně vyšetřovány a stíhány a aby mohlo proběhnout účinné soudní řízení a být vydáno soudní rozhodnutí.
- [2. *Délka promlčecí doby, na niž se vztahuje odstavec 1, činí alespoň [...] rok/roky/let od spáchání trestného činu, za který lze uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně [...] rok/roky/let.*
3. *Ve vztahu k trestným činům, na něž se vztahují články [...], stanoví členské státy promlčecí dobu nejméně [...] rok/roky/let od pravomocného odsouzení, aby bylo možné po tomto odsouzení vykonat tyto sankce:*
  - a) *trest odnětí svobody na více než [...] nebo případně*
  - b) *trest odnětí svobody za trestný čin, za který lze uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně [...] let.*
4. *Odchylně od odstavců 2 a 3 mohou členské státy stanovit promlčecí dobu kratší než [...] roky/let, nejméně však [...] roky/let, za podmínky, že lze její běh v případě určitých úkonů přerušit nebo zastavit.]*

---

⁶ Součástí těchto vzorových ustanovení je rovněž tento vzorový bod odůvodnění: „Aby mohly účinně bojovat proti trestným činům uvedeným v této směrnici, měly by členské státy stanovit pravidla týkající se promlčecích dob, aniž jsou dotčena vnitrostátní pravidla, která nestanoví promlčecí doby pro vyšetřování, stíhání a prosazování práva.“

I. STATISTICKÉ ÚDAJE

1. Členské státy zajistí, aby byl zaveden systém pro shromažďování, vypracovávání a šíření stávajících anonymizovaných statistických údajů o trestných činech, na něž se vztahuje (vztahují) [článek (články) ...].
- [2. *Aniž jsou dotčeny povinnosti podávat zprávy stanovené v jiných právních aktech Unie, členské státy předloží, a to každý rok a jsou-li k dispozici na centrální úrovni, Komisi statistické údaje, na něž se vztahuje odstavec 1 a které budou obsahovat přinejmenším stávající údaje o:*
  - a) *počtu trestných činů, které členské státy zaznamenaly a o nichž rozhodují;*
  - b) *počtu odmítnutých a zamítnutých soudních případů, a to i z důvodu uplynutí promlčecí doby pro daný trestný čin;*
  - c) *počtu fyzických osob, které jsou stíhány.]*

[J. ODBORNÁ PŘÍPRAVA

Aniž jsou dotčeny nezávislost soudů a rozdíly v organizaci soudnictví v rámci Unie, členské státy podporují specializovanou odbornou přípravu pro soudce, státní zástupce, policejní a soudní zaměstnance a zaměstnance příslušných orgánů zapojené do trestního řízení a vyšetřování s ohledem na cíle této směrnice a odpovídající funkcím zapojených soudců, státních zástupců, policejních a justičních zaměstnanců a zaměstnanců příslušných orgánů.]
